

Bruxelles, 24. travnja 2023.
(OR. en)

8610/23

COAFR 145
CFSP/PESC 614
DEVGEN 77
COHOM 95
COHAFA 46

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Delegacije
Predmet:	Etiopija – zaključci Vijeća (24. travnja 2023.)

Za delegacije se u Prilogu nalaze Zaključci Vijeća o Etiopiji koje je Vijeće odobrilo na svojem 3944. sastanku održanom 24. travnja 2023.

Etiopija

Zaključci Vijeća

1. Etiopija je ključan strateški partner Europske unije na području Roga Afrike i Crvenog mora te općenito na afričkom kontinentu. EU cijeni dugotrajnu blisku suradnju i dijalog s etiopskom vladom u vezi s brojnim pitanjima. S obzirom na okončanje sukoba u sjevernoj Etiopiji EU sa zanimanjem iščekuje normalizaciju odnosa s tom zemljom i spreman je poduprijeti daljnji napredak na njezinu putu prema trajnom miru.
2. EU ponovno ističe svoju punu potporu sporazumu o trajnom miru putem stalnog prekida neprijateljstava koji su 2. studenoga 2022. sklopili etiopska vlada i Narodnooslobodilačka fronta Tigrea (TPLF). EU pohvaljuje kontinuiranu predanost koju su pokazale obje strane i pozdravlja znatan napredak u provedbi sporazuma o trajnom miru, posebno u pogledu primirja, olakšavanja boljeg pristupa humanitarnoj pomoći, pokretanja Nacionalne komisije za rehabilitaciju zadužene za razoružanje, demobilizaciju i reintegraciju, uspostave misije Afričke unije za praćenje, provjeru i usklađenost (AU MVCAM), uklanjanja TPLF-a s popisa terorističkih organizacija, napretka u ponovnoj uspostavi javnih službi i imenovanja privremene uprave u Tigreu, kao i aktualni razvoj nacionalne politike o tranzicijskom pravosuđu.

3. Potpuni prekid neprijateljstava, neometan pristup humanitarnoj pomoći te odgovornost za kršenja i povrede ljudskih prava ključni su elementi sporazuma o trajnom miru. Ti elementi također su bili i ostaju ključni prioriteti EU-a. Podložno održivoj provedbi sporazuma o trajnom miru EU će se postupno vratiti potpunom i ojačanom strateškom angažmanu¹ s Etiopijom. EU sa zanimanjem iščekuje oživljavanje političkog dijaloga s etiopskom vladom na svim odgovarajućim razinama i ponovno pokretanje sektorskih dijaloga. Izravnijim i redovitijim angažmanom i suradnjom omogućit će se snažnije partnerstvo.
4. EU je spreman ponovno pokrenuti svoj redoviti višegodišnji okvirni program (MIP) kako bi popratio daljnji napredak u konsolidaciji mirnog rješavanja sukoba, pomirenju, stabilizaciji i oporavku te makroekonomskoj stabilnosti diljem Etiopije. Također snažno potiče međunarodne financijske institucije da pruže pomoć etiopskoj vladi u rješavanju kritične gospodarske situacije putem programa gospodarskih reformi, a zemlje vjerovnike da rade na brzom dovršetku postupka restrukturiranja duga putem zajedničkog okvira.

¹ *Zajednička izjava o strateškom angažmanu EU-a i Etiopije* koju su 14. lipnja 2016. potpisali premijer Etiopije i predsjednik Europske komisije.

5. Odgovornost i tranzicijsko pravosuđe okosnica su trajnog mira i pomirenja. EU pozdravlja Zelenu knjigu o tranzicijskom pravosuđu² i potiče etiopsku vladu da nastavi poduzimati konkretne korake za unapređenje opcija koje su u njoj sadržane, u skladu s međunarodnim normama i standardima u području ljudskih prava i uz potporu međunarodne komponente, kao što je Ured visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za ljudska prava (OHCHR). Od ključne je važnosti hitno provesti neovisne, transparentne i nepristrane istrage svih navoda o kršenjima i povredama ljudskih prava, kao i kršenjima međunarodnog humanitarnog prava i međunarodnog prava o izbjeglicama, koja su počinile sve strane. EU posebno žali zbog zapanjujuće razine seksualnog i rodno uvjetovanog nasilja povezanog sa sukobima. Kao prioritet EU naglašava važnost pokretanja sudskih postupaka u najhitnijim predmetima i zaštite dokaza za budući kazneni progon. Pozdravlja i spreman je podržati postojeću suradnju između Etiopskog povjerenstva za ljudska prava (EHRC) i OHCHR-a te, prema potrebi, s drugim relevantnim tijelima. EU poziva TPLF i privremenu upravu Tigrea da otvoreno i aktivno surađuju sa svim relevantnim dionicima. Sa zanimanjem iščekuje završno izvješće koje će Međunarodno povjerenstvo stručnjaka za ljudska prava za Etiopiju (ICHREE) predstaviti na 54. sjednici Vijeća za ljudska prava u Ženevi. Naposljetku, EU je spreman poduprijeti proces postizanja tranzicijskog pravosuđa i preuzimanja odgovornosti.
6. EU izražava solidarnost s etiopskim narodom, žrtvama i njihovim obiteljima koji su pretrpjeli dramatične humanitarne, gospodarske i socijalne posljedice sukoba u sjevernoj Etiopiji. EU pozdravlja nedavno poboljšani pristup humanitarne pomoći većini područja pogođenih sukobima u sjevernoj Etiopiji. Međutim, znatne humanitarne potrebe, također i u drugim dijelovima zemlje pogođenima teškom sušom i drugim krizama, zahtijevaju primjeren i dobro koordiniran odgovor. Povećanje, pružanje i financiranje pomoći onima kojima je potrebna, među ostalim i u teško dostupnim područjima, i dalje je hitan prioritet. EU će nastaviti podupirati isporuku i financiranje humanitarne pomoći. Ključni su kontinuirani naponi za osiguravanje sigurnog rada humanitarnih radnika.

² [Ethiopia Policy Options for Transitional Justice](#) (Političke opcije Etiopije za tranzicijsko pravosuđe), podneseno za savjetovanje s dionicima u siječnju 2023.

7. Opća stabilnost, suverenitet i teritorijalna cjelovitost Etiopije, kao i njezin miran razvoj, ključni su za tu zemlju, regiju i EU. Kako bi se osigurao trajan mir, EU pozdravlja dogovoreno povlačenje stranih snaga s etiopskog teritorija. EU izražava zadovoljstvo zbog osnivanja Nacionalne komisije za rehabilitaciju te je spreman ponuditi svoje stručno znanje i potporu uključivom i transparentnom procesu razoružanja, demobilizacije i reintegracije. EU je također spreman pružiti pomoć AU-u u proširenju i konsolidaciji MVCM-a.
8. EU pozdravlja daljnje napore usmjerene na to da sve pogođene skupine stanovništva brzo osjete dobrobiti koje donosi mir, među ostalim organiziranjem uključivih, vjerodostojnih, slobodnih i poštenih regionalnih izbora u Tigreu kako bi se uspostavila regionalna vlada koja će naslijediti privremenu upravu.
9. EU izražava ozbiljnu zabrinutost zbog eskalacije napetosti, navodnih kršenja i povreda ljudskih prava te nasilja u raznim dijelovima zemlje, među ostalim u Oromiji i Amhari. EU potiče hitno smirivanje napetosti i dijalog kako bi se političkim i demokratskim sredstvima postigli trajan mir i stabilnost. EU potiče etiopsku vladu da nastavi raditi na transparentnom, uključivom i sveobuhvatnom procesu nacionalnog dijaloga usmjerenom na ljude. EU podupire stvaranje uvjeta kojima se osigurava potpuno, djelotvorno i smisleno sudjelovanje svih ključnih dionika, uključujući žene i mlade, posebno putem slobode izražavanja, slobode medija i civilnog društva.
10. EU ponovno potvrđuje svoje obveze preuzete u okviru Strategije EU-a za Rog Afrike (2021.) i prepoznaje stratešku ulogu Etiopije u pitanjima mira, sigurnosti i gospodarske integracije na području Roga Afrike i Crvenog mora. S obzirom na sve veće globalne izazove, bilo u pogledu poštovanja načela Povelje UN-a, promicanja multilateralizma, klimatskih promjena, uništavanja okoliša, gospodarskog oporavka, postizanja ciljeva održivog razvoja ili energetske i prehrambene krize, potrebni su zajednički i koordinirani odgovori. U tom kontekstu EU ističe mogućnosti svoje strategije Global Gateway i Inicijative za Rog Afrike kao sredstava za potporu pametnoj i održivoj zelenoj i digitalnoj tranziciji, povezivosti i gospodarskom rastu na obostranu korist i u duhu istinskog partnerstva.

11. EU potiče kontinuiranu i koordiniranu potporu svih međunarodnih partnera mirovnom procesu. EU će, među ostalim putem angažmana posebnog predstavnika EU-a za Rog Afrike i zajedno sa svojim državama članicama, ostati u bliskom kontaktu s etiopskom vladom te regionalnim i međunarodnim partnerima sličnih stavova kako bi se osigurao zajednički pristup za potporu trajnom miru u Etiopiji.
-